

УДК 342.9:504.064

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.1-1.25>

В. О. Рядінська

доктор юридичних наук, професор,
завідувач лабораторії проблем правового та організаційного
забезпечення діяльності Міністерства
Державного науково-дослідного інституту
Міністерства внутрішніх справ України

М. П. Будзинський

кандидат юридичних наук, старший дослідник,
завідувач науково-дослідної лабораторії
спеціального транспорту та форменого одягу
Державного науково-дослідного інституту
Міністерства внутрішніх справ України

Н. С. Пінкевич

кандидат юридичних наук,
суддя Києво-Святошинського районного суду

ЛІЦЕНЗУВАННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

У статті досліджені проблемні питання ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами. Проаналізовано чинне законодавство України у сфері поводження з відходами та визначено напрями, які потребують ліцензування під час здійснення господарської діяльності у сфері поводження з відходами. До них віднесено ліцензування господарської діяльності у сфері перевезення небезпечних відходів морським, річковим, повітряним, автомобільним, залізничним транспортом, перероблення побутових відходів, захоронення побутових відходів.

На підставі аналізу визначень видів діяльності у сфері поводження з відходами, що підлягають ліцензуванню, досліджено процедури ліцензування кожного з видів господарської діяльності з поводження з відходами з визначенням умов, яким повинен відповідати суб'єкт господарювання, що прагне отримати ліцензію на здійснення діяльності у цій сфері.

Констатовано, що ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами є спрямованим на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини адміністративними процедурами видання органом ліцензування суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності у сфері поводження з відходами, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності протягом встановленого терміну.

У процесі дослідження встановлено, що в Україні є види господарської діяльності у сфері поводження з відходами, які відповідно до законодавства потребують ліцензування, але натепер їх ліцензування не врегульовано нормативно-правовими документами. До таких видів господарської діяльності віднесено – провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів та провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів. Для усунення правових прогалів, що утворилися в результаті безсистемної зміни нормативних актів, спрямованих на врегулювання процедури ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами, необхідно розробити та затвердити Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів та Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів.

Ключові слова: господарська діяльність, відходи, ліцензування, перевезення відходів, перероблення відходів, захоронення відходів, адміністративні процедури.

Постановка проблеми. Реформи, що відбулися в Україні у 2019 році, виявили проблеми в галузі екології, окресливши негативні явища, існування яких упродовж тривалого часу замовчувалося. Офіційне визнання екологічної кризи у країні призвело до активізації громадського руху, який сприяв винесенню на перший план вирішення екологічних питань.

До найважливіших проблем в екологічній сфері, які потребують термінового вирішення, належить проблема поводження з відходами. У Національній стратегії управління відходами до 2030 року в Україні визначається, що у країні в цій сфері склалася критична ситуація, яка характеризується подальшим розвитком екологічних загроз: обсяги утворення твердих побутових відходів в Україні становлять приблизно 49 млн куб. метрів, або близько 11 млн тон на рік; показник утворення відходів в Україні в середньому становить 250–300 кілограмів на рік на людину і має тенденцію до зростання; річний обсяг генерування промислових відходів становить 419,2 млн тон, а обсяг накопичення у спеціально відведених місцях або об'єктах – 13,27 млрд тон; загальний обсяг накопичення небезпечних відходів становить 5 млрд тон. [1].

Серед причин, що зумовили утворення такої ситуації, не останнє місце посідають проблеми ліцензування у сфері поводження з відходами.

Відповідно до ст. 1 Закону України від 2 березня 2015 № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» (надалі – Закон про ліцензування) ліцензія – це запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, а ліцензування – засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми ліцензування у сфері господарської діяльності досліджували Л. Шестак [3, с. 187], Г. Осадчук [4, с. 50], С. Васильченко [5, с. 27–30], О. Олейник [6, с. 16], С. Подлінець [7, с. 64–69] та інші, проте ліцензуванню у сфері поводження з відходами присвячено недостатньо уваги, що зумовлює актуальність дослідження у цій сфері.

Метою статті є визначення видів діяльності у сфері поводження з відходами, що підлягають ліцензуванню, аналіз процедури ліцензування кожного з видів господарської діяльності з поводження з відходами з визначенням умов, яким повинен відповідати суб'єкт господарювання, що прагне отримати ліцензію на здійснення діяльності у цій сфері.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 34 Закону України від 5 березня 1998 № 187/98-ВР «Про відходи» (надалі – Закон про відходи) та ст. 7 Закону України 2 березня 2015 № 222-VIII «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (надалі – Закон про ліцензування) ліцензуванню у сфері поводження з відходами підлягають: поводження з небезпечними відходами (п. «н» ст. 17, ч. 3 ст. 34 Закону про відходи, п. 14 ст. 7 Закону про ліцензування); перевезення небезпечних відходів морським, річковим, повітряним, автомобільним, залізничним транспортом (п. 14 ст. 7 Закону про ліцензування); перероблення побутових відходів (п. 31 ст. 7 Закону про ліцензування); заохоронення побутових відходів (п. 32 ст. 7 Закону про ліцензування) [2, 8].

Процедура ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами є загальною – суб'єкт господарювання (ліцензіат), дотримуючись порядку, який передбачений спеціальним підзаконним актом, подає до органу ліцензування заяву та документи, які додаються до заяви про отримання ліцензії на провадження господарської діяльності, що ліцензується, і якщо суб'єкт відповідає всім організаційним, кадровим та технологічним вимогам до матеріально-технічної бази, встановленим для ліцензіатів, та має всі засоби провадження діяльності, обов'язкові для виконання під час провадження зазначеної діяльності, він отримує ліцензію.

Особливий порядок ліцензування встановлений для ліцензування господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами. Він регулюється спеціальним підзаконним актом – Ліцензійними умовами провадження такої діяльності, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 № 446, які зобов'язують суб'єкта господарювання отримувати ліцензії на здійснення господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами, як-от: 1) мати: матеріально-технічну базу, необхідну для провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами (разом з документами, що дають можливість її

ідентифікувати), власні або орендовані виробничі площі, приміщення, у тому числі схему розташування спеціально відведених, відповідно обладнаних місць (майданчиків, складських приміщень) та споруд, обладнання, устаткування для оброблення, знешкодження, захоронення, утилізації небезпечних відходів, а також окреме приміщення для розміщення персоналу, що обслуговує зазначені об'єкти; виробничі площі (приміщення), місця видалення відходів, об'єкти оброблення та утилізації відходів; декларації безпеки і плани локалізації та ліквідації аварії на об'єкті (у разі внесення об'єкта до Державного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки); технологічні регламенти; штатну чисельність спеціалістів (виконавців робіт залежно від видів робіт та рівня забезпечення матеріально-технічної бази) відповідного рівня підготовки та освітньо-кваліфікаційного рівня; дозвіл на спеціальне водокористування; дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами; спеціальний паспорт на кожне місце чи об'єкт зберігання відходів, в якому зазначаються найменування та код відходів (згідно з державним класифікатором відходів), їх кількісний та якісний склад, походження, а також технічні характеристики місця чи об'єкти зберігання чи видалення і відомості про методи контролю та безпечної експлуатації цих місць чи об'єктів; спеціально обладнані майданчики, спеціальну тару для тимчасового або постійного зберігання небезпечних відходів, відсіки, бункери тощо з чітким позначенням виду відходів та їх класу небезпеки; технічне обладнання відповідно до технологічного регламенту під час здійснення певної операції з видалення відходів; 2) забезпечити: допуск до поводження з небезпечними відходами тільки тих осіб, які пройшли професійну підготовку щодо поводження з небезпечними речовинами, у порядку, визначеному законодавством; ідентифікацію об'єкта поводження з небезпечними відходами у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки» [9]; працівників засобами колективного захисту (огороження, вентиляція, герметизація тощо) і ефективно їх використання; здійснення заходів, спрямованих на запобігання захворюванням, отруєнням, травмам, забрудненню навколишнього природного середовища; екологічну безпеку людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог

природоохоронного законодавства; безоплатно працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту; запобігання забрудненню відходами навколишнього природного середовища з місць зберігання (майданчиків та складських приміщень), виробничих приміщень; покриття промислових майданчиків для тимчасового зберігання відходів неруйнівним та непроникним для небезпечних відходів матеріалом з автономним зливовідводом; наявність стаціонарних або пересувних вантажно-розвантажувальних механізмів у місцях зберігання відходів; оброблення відходів фізичним, хімічним чи біологічним способом; температуру термічного знешкодження відходів не менше ніж 850°C, а за наявності галогеновмісної сполуки – не менше ніж 1200°C; страхування відповідальності за шкоду, яка може бути заподіяна аваріями на об'єктах поводження з небезпечними відходами життю, здоров'ю, майну фізичних та/або юридичних осіб [10]. Органом ліцензування виступає Міністерство енергетики та захисту довкілля (надалі – Мінекоенерго).

Таким чином, ліцензування господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами є процедурою видання Мінекоенерго суб'єктам господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами, яка засвідчує наявність у таких суб'єктів права на провадження зазначеної господарської діяльності і спрямована на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини.

Наступним видом діяльності у сфері поводження з відходами, що вимагає отримання ліцензії, є перевезення небезпечних відходів морським / річним транспортом. Умови процедури отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів морським / річним транспортом закріплюються у Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів річковим, морським транспортом, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 23 грудня 2015 № 1186, відповідно до яких суб'єкт господарювання, щоб займатися такою діяльністю повинен: мати матеріально-технічну базу та спеціалістів, необхідних для провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів річковим, морським транспортом; укласти договір страхування відповідальності морського перевізника та вико-

навця робіт, пов'язаних з обслуговуванням морського транспорту, щодо відшкодування збитків, завданих користувачам морського транспорту та третім особам; договір страхування засобів водного транспорту; договір страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення таких вантажів; договір страхування відповідальності морського судновласника; дотримуватися кадрових, організаційних та технологічних вимог з урахуванням типу, призначення та району плавання судна (суден), судновласником яких він є [11]. Органом ліцензування виступає Державна служба України з безпеки на транспорті (надалі – Укртрансбезпека). Процедура отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів залізничним транспортом аналогічна зазначеній вище процедурі отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів автомобільним транспортом.

Отже, ліцензування господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів морським / річковим транспортом є процедурою видання органами Укртрансбезпеки суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів морським / річковим транспортом, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності і спрямована на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини.

Переходячи до розгляду ліцензування перевезення небезпечних відходів морським, річковим, повітряним, автомобільним, залізничним транспортом, що передбачено п. 14 ст. 7 Закону про ліцензування, зазначимо, що процедура отримання ліцензії на такі види господарської діяльності є загальною – суб'єкт господарювання (ліцензіат), дотримуючись порядку, передбаченого спеціальним підзаконним актом, подає до органу ліцензування заяву та документи, які додаються до заяви про отримання ліцензії на провадження господарської діяльності, що ліцензується, і якщо він відповідає всім організаційним, кадровим та технологічним вимогам до матеріально-технічної бази, встановленим для ліцензіатів, та має всі засоби провадження діяльності, обов'язкові для виконання під час провадження зазначеної діяльності, то отримує ліцензію.

Умови ліцензійної процедури отримання ліцензії на перевезення небезпечних ванта-

жів автомобільним транспортом закріплюються у Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів, та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 №1001, згідно з якими суб'єкт господарювання, що займається такою діяльністю, повинен: 1) мати: матеріально-технічну базу, яка забезпечує виконання технологічних операцій, або договори із суб'єктами господарювання, що надають послуги з виконання таких операцій; власні, орендовані, надані ліцензіату в кредит або лізинг транспортні засоби; кваліфікований персонал (водіїв, персонал, що перевіряє технічний стан та виконує роботи з технічного обслуговування і ремонту транспортних засобів, медичний персонал); 2) забезпечувати: щозмінні медичні огляди водіїв; проведення перевірки технічного стану та обов'язкового технічного контролю, технічних оглядів та ремонту транспортних засобів; подання щорічних звітів з питань діяльності підприємства з перевезення небезпечних вантажів; отримання протягом останнього року режиму праці та відпочинку водіїв; зберігання транспортних засобів, перевірку технічного стану, технічне обслуговування та ремонт; під час провадження господарської діяльності необхідну кількість прийнятих на роботу водіїв; здійснення контролю за станом здоров'я водіїв, здійснення заходів щодо запобігання скоєнню дорожньо-транспортних пригод, здійснення перевезень небезпечних вантажів та небезпечних відходів за маршрутами, погодженими з уповноваженим органом, крім міжнародних перевезень вантажів дорогами, що включені до переліку маршрутів міжнародного дорожнього перевезення небезпечних вантажів, рух за якими здійснюється без погодження; страхування відповідальності на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів та (або) небезпечних відходів [12]. Органом ліцензування виступає Державна служба України з безпеки на транспорті (надалі – Укртрансбезпека).

Для отримання ліцензії ліцензіат надає підтверджену інформацію про те, що відповідає ліцензійним умовам, закріпивши її підтверджуючими документами і необхідними формами відомостей, до підрозділу Укртрансбезпеки, який розглядає поданий пакет документів і передає його до ліцензійної комісії. Ліцензійна комі-

сія розглядає зазначені документи на предмет їх відповідності ліцензійним умовам і протягом 10 робочих днів приймає рішення про видачу ліцензії. Ліцензія надається в електронному вигляді (шляхом внесення запису про рішення в Ліцензійний реєстр на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів і небезпечних відходів автомобільним транспортом) і публікується на офіційному сайті Укртрансбезпеки з можливістю надання відповідного витягу за заявою ліцензіату. Після прийняття ліцензійною комісією рішення про видачу ліцензії на перевезення небезпечних відходів ліцензіат в обов'язковому порядку повинен сплатити державне мито за видачу ліцензії за реквізитами, опублікованими на сайті разом з рішенням про видачу ліцензії.

Отже, ліцензування господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом є процедурою видання органами Укртрансбезпеки суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності і спрямована на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини.

Умови ліцензійної процедури отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів залізничним транспортом закріплюються у Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 № 1168, згідно з якими суб'єкт господарювання, що планує займатися такою діяльністю, повинен: забезпечити створення та розробити порядок функціонування спеціалізованого підрозділу з ліквідації надзвичайних ситуацій або укладення відповідного договору із сторонніми спеціалізованими організаціями; призначити особу, відповідальну за організацію перевезення небезпечних вантажів та/або небезпечних відходів; забезпечити проходження спеціального навчання особою, відповідальною за організацію перевезень небезпечних вантажів, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 № 1285 «Про затвердження Порядку проведення спеціального навчання працівників суб'єктів перевезення небезпечних вантажів» [13]; наявність

сертифіката відповідності виконання процесів та/або надання послуг з перевезення небезпечних вантажів та/або небезпечних відходів залізничним транспортом на відповідність регламентним умовам та законодавству у сфері перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом; забезпечити використання під час провадження господарської діяльності залізничного рухомого складу і (або) контейнерів, підготовлених та призначених для перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів; наявність у штаті суб'єкта господарювання спеціалізованого підрозділу з ліквідації надзвичайних ситуацій або наявність відповідного договору із сторонніми спеціалізованими організаціями; наявність у штаті суб'єкта господарювання або за трудовою угодою особи, відповідальної за організацію перевезень небезпечних вантажів та небезпечних відходів; забезпечити фізичний захист, охорону, безпеку і зберігання небезпечного вантажу та небезпечних відходів; застрахувати відповідальність на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів та з метою відшкодування збитків, пов'язаних з нещасними випадками під час перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом. Органом ліцензування виступає Укртрансбезпека. Процедура отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів залізничним транспортом аналогічна зазначеній вище процедурі отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів автомобільним транспортом.

Отже, ліцензування господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом є процедурою видання органами Укртрансбезпеки суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів залізничним транспортом, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності і спрямована на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини.

Умови ліцензійної процедури отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів повітряним транспортом закріплюються у Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня

2017 № 134, відповідно до яких суб'єкт господарювання повинен: мати чинний сертифікат експлуатанта та мати у своєму розпорядженні хоча б одне повітряне судно на праві власності або за лізингом (крім лізингу з екіпажем); здійснювати повітряні перевезення окремо чи у поєднанні з будь-якою іншою комерційною експлуатацією повітряного судна та технічним обслуговуванням повітряних суден; забезпечити відповідність заявленому виду господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом: видів польотів (пасажирські, вантажні), місць провадження діяльності (райони польотів: у межах України та/або міжнародні польоти) та матеріально-технічної бази (засоби провадження – повітряні судна), зазначених в експлуатаційних специфікаціях, які є невіддільною частиною сертифіката експлуатанта; забезпечити дотримання авіаційним персоналом кваліфікаційних вимог за професійною ознакою, станом здоров'я; оформлювати трудові відносини з найманими працівниками шляхом укладення трудових договорів; провадити господарську діяльність винятково з використанням повітряних суден, які зазначені в експлуатаційних специфікаціях, які є невіддільною частиною сертифіката експлуатанта, та повітряних суден відповідно до договору лізингу повітряних суден з екіпажем тощо [14]. Органом ліцензування виступає Укртрансбезпека. Процедура отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів повітряним транспортом аналогічна викладеній вище процедурі отримання ліцензії на перевезення небезпечних відходів автомобільним та залізничним транспортом.

Отже, ліцензування господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів повітряним транспортом є процедурою видання органами Укртрансбезпеки суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності на перевезення небезпечних вантажів повітряним транспортом, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності і спрямована на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини.

Переходячи до розгляду ліцензування перероблення побутових відходів, що передбачено п. 31 ст. 7 Закону про ліцензування, зазначимо, що аналіз умов процедури отримання ліцензії на такий вид господарської діяльності суттєво ускладнюється відсутністю чинних підзакон-

них актів, в яких би визначалися такі умови, оскільки Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25 травня 2017 № 683 [15], втратили чинність відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25 липня 2019 № 1565 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» [16]. Нові ліцензійні умови у цій сфері натепер відсутні, отже, необхідно якнайшвидше усунути правову прогалину у цій сфері, розробивши та затвердивши Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів. Незважаючи на викладене, ліцензування господарської діяльності з перероблення побутових відходів можна визначити як спрямовану на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини процедуру видання органом ліцензування суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності протягом встановленого терміну.

Подібна ситуація утворилася і щодо ліцензування захоронення побутових відходів, де ліцензування господарської діяльності у цій сфері передбачено п. 32 ст. 7 Закону про ліцензування. Чинні раніше Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів, затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 4 квітня 2017 № 467 [17], втратили чинність відповідно до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25 липня 2019 № 1565 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» [16], а нові ліцензійні умови у цій сфері не затверджені, отже, необхідно якнайшвидше усунути правову прогалину у цій сфері, розробивши та затвердивши Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів. Незважаючи на викладене,

ліцензування господарської діяльності із захоронення побутових відходів можна визначити як спрямовану на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини адміністративну процедуру видання органом ліцензування суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності протягом встановленого терміну.

Висновки і пропозиції. Підсумовуючи зазначене, констатуємо, що ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами є спрямованими на забезпечення безпеки для навколишнього природного середовища і здоров'я людини адміністративними процедурами видання органом ліцензування суб'єкту господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності у сфері поводження з відходами, яка засвідчує наявність у такого суб'єкта права на провадження зазначеної господарської діяльності протягом встановленого терміну.

Для усунення правових прогалин, що утворилися в результаті безсистемної зміни нормативних актів, спрямованих на врегулювання процедури ліцензування господарської діяльності у сфері поводження з відходами, необхідно розробити та затвердити Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів та Ліцензійні умови провадження господарської діяльності із захоронення побутових відходів.

Список використаної літератури:

1. Національна стратегія управління відходами до 2030 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80>. Дата звернення 27.02.2020 року.
2. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 36. Ст. 299.
3. Шестак Л.В. Ліцензування як адміністративно-правовий інститут: дис. ... кандидата юрид. наук; Нац. акад. держ. податк. служби України. Ірпінь, 2005. 187 с.
4. Осадчук Г.О. Окремі проблеми у сфері ліцензування. *Юридичний журнал*. 2003. № 7 (13). С. 50.
5. Васильченко С. *Законодавство України* про ліцензування господарської діяльності в процесі вдосконалення. *Юридичний журнал*. 2003. № 7 (13). С. 27–30.
6. Олейник О. Правовые основы лицензирования хозяйственной деятельности. *Закон*. 1994. № 6. С. 16.
7. Подлінець С. Єдина державна регуляторна політика в Україні. *Актуальні проблеми держави і права*. 2001. № 3. С. 64–69.
8. Про відходи: Закон України від 05.03.1998 № 187/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 36–37. Ст. 242.
9. Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки: постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956. *Офіційний вісник України* від 02.08.2002. 2002. № 29. Стор. 23. Ст. 1357.
10. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами: постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 446. *Офіційний вісник України*. 2016. № 57. Стор. 62. Ст. 1975.
11. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів річковим, морським транспортом: постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1186. *Офіційний вісник України*. 2015. № 7. Стор. 13. Ст. 344.
12. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом: постанова Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 № 1001. *Офіційний вісник України*. 2015. № 98. Стор. 55. Ст. 3358.
13. Про затвердження Порядку проведення спеціального навчання працівників суб'єктів перевезення небезпечних вантажів: постанова Кабінету Міністрів України від 31.10.2007 № 1285. *Офіційний вісник України* від 12.11.2007. 2007. № 83. Стор. 44. Ст. 3086.
14. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом: постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 134. *Офіційний вісник України*. 2017. № 24. Стор. 52. Ст. 678.
15. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів: постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25.05.2017 № 683. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0683874-17> Дата звернення: 05.09.2019.

16. Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг: постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25.07.2019 № 1565. URL: <https://www.nerc.gov.ua/?id=43159>. Дата звернення: 05.09.2019.

17. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів: постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 04.04.017 № 467. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0467874-17>. Дата звернення: 01.09.2019.

Riadinska V. O., Budzynskyi M. P., Pinkevych N. S. Licensing in the field of waste management

The article explores the problematic issues of licensing of economic activities in the field of waste management. The current legislation in the field of waste management is analyzed and the areas that require licensing in carrying out economic activity in the field of waste management are identified. These include licensing of economic activities in the field of transportation of hazardous waste by sea, river, air, road, rail, recycling of household waste, disposal of household waste.

Based on the analysis of the definitions of activities in the field of waste to be licensed, the licensing procedures of each type of waste management business are investigated, with the determination of the conditions to be met by an economic entity seeking a license to carry out activities in this field.

It has been established that the licensing of economic activities in the field of waste management is aimed at ensuring the safety for the environment and human health by administrative procedures of issuing a license by the licensing body to a business entity in the field of waste management, which certifies the presence of such the subject of the right to carry out the said economic activity within the stipulated period.

The study found that there are waste management activities in Ukraine that require licensing in accordance with the legislation, but their licensing is not regulated by regulatory documents. These types of economic activities include - conducting economic activities for the recycling of household waste and conducting economic activities for the disposal of household waste. To eliminate the legal loopholes resulting from the haphazard change of regulations aimed at regulating the licensing procedure for waste management, it is necessary to develop and approve Licensing conditions for conducting household waste recycling and Licensing conditions for conducting household waste management activities.

Key words: economic activity, waste, licensing, waste transportation, waste recycling, waste disposal, administrative procedures.